

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 19/94/

1954 m. rugpiūčio mėn. 5 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dešimomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Ministerio S. Lozoraičio lankymasis

Rugpiūčio mėn. pirmomis dienomis Lietuvos Diplomatinijos Šefas, p. ministeris S. Lozoraitis, lydimas ū-ro A. Geručio, lankė lietuvių bendruomenės Vokietijoje vadovybę Weinheime ir Vasario 16 Gimnaziją Rennhofo pilyje.

Ponas ministeris Lozoraitis buvo malonus mūsų bendradarbiui lankymosi proga duoti žemiau skelbiamą pasikalbėjimą.

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFU

1. Pone Ministeri, Tamsta lankei Vasario 16 Gimnazijos Rūmus, leiskite paklausti, koki įspūdį jie Tamstai padarė?

Aš jau iš seniau sekiau Gimnazijos likimą, darbą ir vargus. Dabar, pasinaudojęs pirma proga, ją aplankiau. Tai, ką aš dabar pamačiau ir patyriau, mane tikrai sujaudino ir dar labiau padidino mano pritarimą ir pagarbą visiems tiems, kas dirba šitą svarbų lietuvišką darbą, vesdami gimnaziją ir ją rūpindamiesi.

2. Tamstai žinomos sąlygos, kuriomis pradėjome vykdyti mūsų sumanytą. Ar pateisina pasiektieji rezultatai įdėtas pastangas ir kas darytina ateityje?

Taip, man yra žinomos labai sunkios sąlygos, kuriomis gimnazija buvo įsteigta ir yra vedama. Juo labiau aš vertinu pasiektus rezultatus. Jie pateisina visiškai tiek gimnazijos vadovybės, mokytojų ir PLB Vokietijos Krašto Valdybos padėtas pastangas, tiek jautrių tautiečių sudėtas aukas.

- 2 -

Kai dėl ateities, tai aš manau, kad reikia būtinai pašalinti vieną didelį trūkumą, kurį turi gimnazija. Tas trūkumas yra nuolatinė ir didelė lėšų stoka. Deja, reikia pasakyti, kad šitas lietuviškas ir lietuvių kultūros svarbiausias švyturys tebėra netikroje padėtyje dėl pinigų stokos. Mūsų tautinis interesas reikalauja, kad iš gimnazijos skleidžiama šviesa neužgęstų, bet šviestų toliau ir dar intensyviau. Tam reikia visuomenės pastovių aukų.

3. Kaip Tamsta vertini Vasario 16 Gimnaziją ir jos darbą?
Ar reikėtų mums Vokietijoje taip rūpinasi savos gimnazijos pastogės Rennhofo pilyje reikalas ir pati gimnazija?

Jau esu pasakęs, kad Gimnaziją laikau svarbiausiu lietuvių kultūros užsienyje žiburiu. Bet yra ir kita dalyko pusė. Mano įsitikinimu, tų aistrų ir ginčų fone, kurie dažnai dirbtinai sukeliama mūsų viešojoje opinijoje, tų žmonių darbas, kurie veda gimnaziją ir ją rūpinasi, sudaro didelės paguodos. Tas jaunuomenės švietimo ir auklėjimo darbas, dirbamas gimnazijoje tokiomis sunkiomis sąlygomis ir tokiu pasišventimu, yra vertas visiškos pagarbos ir paramos.

Aš esu girdėjęs kai kurių priekaištų Gimnazijai. Mano įsitikinimu, išvada iš tų priekaištų tegali būti viena, - teikti Gimnazijai reikalingas lėšas ir tuo būdu patikrinti jai pastovią ateitį. Mano nusimanymu, vienintelis priekaištas, kuris gali būti padarytas Gimnazijai, yra tas, kad ji yra neturtinga. Nuo mūsų pačių priklauso, kad tam priekaištui nebūtų pagrindo. Suburti 180 vaikų lietuviškoje mokykloje tremtyje, - tokio didelio ir svarbaus darbo nėra atlikusi jokia kita kultūros ar politinė organizacija.

4. Ką, Pone Ministeri, galėtum atsisveikindamas patarti ir palinkėti lietuvių bendruomenei Vokietijoje ir jos vadybei?

Būdamas jau 35 metus Lietuvos tarnyboje ir matęs mūsų nepriklausomos valstybės atstatymo eigą, aš žinau, kokios sprendžiamos reikšmės turėjo ir turi mūsų Tėvynei visuomenės veikla. Mano įsitikinimu, nežiūrint kai kada pasitaikančių pastangų išvesti ją iš pusiausvyros, visuomenė suranda teisingą, išmintingą ir kūrybinį kelią.

Lietuvių bendruomenių darbas yra vienas tos savybės pasireiškimas. Jų darbas yra svarbus Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo bylai ir aš linkiu Lietuvių Bendruomenei Vokietijoje iš visos širdies sėkmės tame darbe.

Eckernfördės Apylinkėje

Kiel'io ligoninėje š. m. birželio 20 d. mirė Eckernfördės Apylinkės Valdybos pirmininkas Ansas Šiušelis, vadovavęs tai apylinkai jau penkerius metus. Apylinkės vadovavimą, iki išrenkant naują pirmininką, perėmė p. Jokūbas Mozuras.

A. A. Ansas Šiušelis buvo susipratęs lietuvis, gimęs 1887. I. 22 d. Katkuose, Klaipėdos krašte, lietuvių ūkininko šeimoje. Pasiitraukęs iš ūkio dirbo Klaipėdos Alaus Akcinėje B-vėje, o susitaupęs pinigų, išmoko prekybos amato, vėliau Klaipėdoje, Malūnų Vartų G-vėje Nr. 11 nusipirko namus ir turtingai gyveno iki 1944 m. Klaipėdoje A. A. Šiušelis buvo lietuvių ekonominių organizacijų narys, o tremtyje atsidėjęs dirbo lietuvių bendruomenės labui.

- 3 -

A. A. Šiuišelis paliko sergančią žmoną ir dukrą, gyvenančią Anglijoje. Birželio 24 d. jis buvo palaidotas Eckernfördes kapuose. Į amžinojo poilsio vietą jis buvo palydėtas savo šeimos ir jo globojamųjų vietos lietuvių būrelio.

Geesthachto-Spakenbergo Apylinkėje

Liepos mėn. 7 d. Apylinkės Valdybos iniciatyva buvo suruošta iškyta autobusu į Hamburgo zoologijos sodą. Ekskursijoje dalyvavo Vargo mokyklos mokiniai su jos vedėju p. Ad. Midveriu, vaikų tėvai ir dalis kitų šios apylinkės gyventojų. Graži diena ir puiki kelionė autobusu iš pat pradžios maloniai visus nuteikė. Už geros va-landos buvo pasiektas kelionės tikslas. Nuo 11 val. ryto iki 5 val. p. p. nuodugnai apžiūrėti visi skyriai. Ypatingai buvo patenkintas jaunimas, kurio dalis pirmą kartą matė įvairius žvėris- gyvulius, paukščius, žuvis iš kitų pasaulio kraštų. Mažiesiems ekskursantams daug juoko, džiaugsmo sudarė dresūros halėje parodytieji numeriai.

Kiek pavargę, bet su gera nuotaika ir patenkinti, ekskursantai vakare grįžo atgal.

Hüttenfeldo Apylinkėje

Vasario 16 Gimnaziją lankantiems augštiesiems svečiams, Diplomatijos Šefui ministeriui S. Lozoraičiui ir d-rui A. Geručiuui, Hüttenfeldo Apylinkė suruošė priėmimą-arbatėlę, kurioje dalyvavo ir Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė bei vicepirmininkas Erdm. Simonaitis, dabartinis gimnazijos direktorius d-ras Literškis ir kiti.

Apylinkės Valdybos pirmininkas, vyr. mok. S. Antanaitis pasveikino svečius, pareiškė trepties lietuvių sielojimąsi nesutartina augščiausių visuomenės veiksmų veikla ir prašė Lietuvos atstovų paramos bendruomenės švietimo įstaigai, Vasario 16 Gimnazijai.

Ministeris Lozoraitis, sveikindamas susirinkusiuosius, pasi- džiaugė Vasario 16 Gimnazijos darbu, reiškė pritarimą tiek šiai švietimo institucijai, tiek įgytai gimnazijos pastogei, kurią esamomis sąlygomis ir prie turimų lėšų reikia laikyti visai vykusia, ir painformavo susirinkusius apie politinę situaciją, Lietuvos diplomatijos uždavinius ir darbus dabartinėse sąlygose.

Rinkimai į PLB Vokietijos Krašto Tarybą

Paskirtoji Vyriausioji Balsų Skaičiavimo Komisija, kurią sudaro inž. P. Čeponis, Schwetzingen, dail. A. Krivickas, Hüttenfeld ir kun. V. Poimanskis, Dieburg, pirmam posėdžiui susirinko rugpiūčio 2 d.

Kadangi rinkimų daviniams atsiųsti apylinkėms nustatyta data iki rugpiūčio mėn. 4 d., tai komisija balsams skaičiuoti susirenka rugpiūčio 5 d.

Apytikrėmis žiniomis rinkimuose dalyvavo augštas rinkikų nuo- šimtis, nors didelė balsavusiųjų dalis nepasinaudojo savo teise rinkti 12 kandidatų ir terinko po kelis, jiems labiau žinomus bendruomenės narius.

- 4 -

Bendruomenės atstovas prie Baden-Württembergo vyriausybės

Į benamių užsieniečių reikalams prie Baden-Württembergo vyriausybės sudarytąją komisiją lietuvių bendruomenės atstovu Vokietijos Krašto Valdyba paskyrė Tübingeno Apylinkės V-bos pirmininką, p. J. Jaks-Tyri.

PIB Vokietijos Krašto Garbės Teismas

Liepos mėn. pabaigoje Hüttenfelde susirinko savo kadencijos paskutiniam posėdžiui Garbės Teismas ir išsprendė kelias bylas, jų tarpe Wehnen, Gautingo, Neumünsterio ir Augsburgio Apylinkių įvairius skundus. Per savo kadencijos laiką Garbės Teismas turėjo ir išsprendė 9 bylas.

Garbės Teismo tinkamai veiklai kliudo bendruomenės lėšų stoka, kuri neleidžia teismo nariams daryti išlaidingas keliones liudiniams apklausti ir platiems susirašinėjimams reikalingų išlaidų. Todėl Garbės Teismo sprendimai daromi pasirinkus turima medžiaga ir ribotomis priemonėmis surinktais dujiniais.

Skautų stovyklos reikalai

Skautų stovyklos svečio, žurnalisto St. Vykinto, paskutinėse "Informacijose" paskelbtą pasisakymą dėl silpno vaikų maitinimo jo patikslinimu reikia suprasti taip, kad tai buvo kalbama bendrai, bet neturima galvoje vaikų maitinimo skautų vasaros stovykloje, nes svečias neturėjo nė galimumo susipažinti su vaikų maitinimu stovykloje. Jis norėjo pasisakyti iš viso apie vaikų maitinimą ir reikalingą didesnę materialinę paramą besimokančiam ir bet kuriam Vokietijoje esančiam lietuvių jaunimui.

Skautų kelionės

Edinburgo Universiteto sanskritų kalbos profesorius Smith kviečiami, į Angliją išvyksta vienam mėnesiui du "Aušros" tunto skautai, Vasario 16 Gimnazijos 9-tos klasės mokiniai, M. Kelpa ir V. Raišys.

Prof. Smith priima šiuos lietuvius skautus vienam mėnesiui svečiais, nes pageidauja išgirsti gyvu žodžiu sanskritų kalbai tiek giminingos lietuvių kalbos garsus ir tos kalbos pramokti.

Vokietijos tremtinių sąlygose žymioms kelionės išlaidoms padengti dalį lėšų duoda tuntas, dalį Vokietijos Krašto Valdyba. Keli gimnazijos mokytojai prisidėjo savo aukomis tai kelionei padengti, o senas skautininkas Leonardas Knopfmleris iš Čikagos pasižada irgi tą kelionę paremti.

Pasibaigus lietuvių skautų stovyklai, šeši lietuviai skautai, Vasario 16 Gimnazijos mokiniai, kviečiami, išvyko stovyklauti į vokiečių skautų sąjungos stovyklą Kirchberge.

Profesinio lavinimosi kursai Ingolstade

Ingolstade 1954 m. rugsėjo 6 d. prasideda naujieji profesinio lavinimosi kursai pabėgėliams ir benamiams užsieniečiams.

- 5 -

Ten vedami kursai pagrindiniam profesiniam išsilavinimui vieneriems metams ir specialūs kursai pusei metų. Norintiems stoti į tuos kursus jau dabar patartina pradėti rūpintis.

Vietos socialinės globos arba darbo įstaigose /Bezirksfürsorgeverband ar Arbeitsamt/ gaunami tam reikalui formuliarai. Jei įstaigos formuliary neturėtų, tai juos galima gauti tiesiog šiuo antrašu: "Berufsausbildungsstätte mit Heim, Ingolstadt".

Kursais norima ypačiai patarnauti norintiems emigruoti. Tokiems patariama iš anksto pasitarti ir su emigracijos įstaiga dėl profesijos pasirinkimo. Mokoma šių profesijų: autoelektrikų, automechanikų, statybos dailidžių, elektromechanikų, mūrinių, įvairių rūšių metalo apdirbimo, radiomechanikų, stalių, šaltkalvių, krovėjų, šveisuotojų, braižytojų, tepliorių ir t.t.

Už mokslą ir pragyvenimą internatė skaitoma 4,50 DM dienai. Socialinės globos ar darbo įstaigos gali už nepasiturintį kandidatą pačios atsiskaityti pagal Entschl. des BStMdl iš 1953.7.16 d., Nr. V/8 8534a, 57 - 18955, paskelbtą Bayer. Staatsanzeiger Nr. 29 vom 18.7.1953 ir MABl. S. 500. Tuo reikalu išleisti potvarkiai visų kraštų vidaus ir socialinėms ministerijoms: Bundesminister des Innern, Az. 5242-3-1803/54, 3.7.1954 ir Gesch. Z. 5242-3-258/54, 12.2.1954.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Naujas gimnazijos direktorius

Naujuoju Vasario 16 Gimnazijos direktorium Vokietijos Krašto Valdyba nuo š.m.rugpiūčio mėn. 1 d. paskyrė d-rą Vladą Literškį.

D-ras Literškis 1940 m. baigė Vytauto Didžiojo Universiteto Matematikos-Gamtos Fakulteto biologijos skyriaus geologijos-geografijos ciklo geografinės grupės mokslus, labai gerai išlaikęs visus egzaminus ir gerai atlikęs diplominį darbą "Šventosios nuotakis ties Ukmerge". Be to, d-ras Literškis Teologijos Filosofijos F-tyje išlausė kursus ir išlaikė egzaminus iš psichologijos, pedagogikos, mokyklų higienos, eksperimentinės pedagogikos ir kt. pedagoginių šakų ir atliko bendrosios mokslinio darbo metodikos pratimus.

D-ras Literškis 1938-1944 m. V.D.U. Technologijos fakultete vyr. asistento teisėmis dėstė "Techniškąją mikrobiologiją" F-tas priėmė jo disertaciją "Citrininė fermentacija", bet, nors jau buvo išlaikyti daktarato egzaminai, jos gynimą nutraukė karas. Iki tremties mokytojo Kauno Suaugusiųjų Gimnazijoje, o tremtyje mokytojo Greveno Augšt.Prekybos Mokykloje ir gimnazijoje, paskui Blombergo ir Augustdorfo gimnazijose. 1945-47 m. studijavo Göttingeno universitete mikrobiologiją ir geografiją, o 1948 Münsterio universitetas suteikė Dr.rer.nat.promociją.

Garbingieji svečiai

Dar prieš vasaros atostogas gimnaziją aplankė MLT pirmininkas Erdm. Simonaitis ir inž. majoras Augustaitis.

Ponas Simonaitis susirinkusiems gimnazijos mokiniams ir mokytojams davė gyvą ir išsamų pranešimą apie JAV ir Kanados kraštus, kuriuos buvo aplankęs. Jo pranešimas, buvo mokinių ir dalyvių išklaustytas su dideliu susidomėjimu ir dėkingumu.

Krepšinio turnyras Weinheime

1954. VII. 13 buvo suruoštas krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo ir Vasario 16 Gimnazijos krepšinio komanda. Be gimnazijos krepšininkų dalyvavo dar Weinheimo gimnazija, T. S. G. Weinheim ir Freiburgo universitetas. Dėl laiko stokos buvo žaidžiama du kart po 10 min.

Pirmas rungtynės lietuvių Vasario 16 Gimnazija žaidė su Weinheimo gimnazija, kurias laimėjo mūsų jaunieji krepšininkai 48:2. Antras rungtynės turėjo mūsų gimnazistai su T. S. G. Weinheim. Šias rungtynes mūsų mūsiškiai laimėjo 30:5. Paskutinės rungtynės buvo tarp Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos ir Freiburgo universiteto. Šis priešas buvo kur kas stipresnis ir mūsų mūsiškiai buvo jau nuvargę, bet laimėjo 15:14.

Už gimnaziją žaidė V. Brakauskas, V. Bireta, V. Reitneras, V. Timpa, V. Raišys, V. Gustas, A. Lingė. Už gimnaziją negalėjo žaisti T. Gailius, nes tuo laiku gulėjo ligoninėje.

Aukos Gimnazijos Namams

Hamiltono, Kanadoje, Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisija, vadovaujama jos pirmininko, p. J. Mikšio, pravedė Gimnazijos Namų Fondui vajų, su dideliu ryžtu ir Hamiltono lietuvių pasiaukojimu sutelkdama gimnazijos pastogei žymų įnašą

§ 738,25 arba DM 3.090,13

Chicagos Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisija, dar neseniai sudaryta, jau atsiuntė per A. Gulbinską pirmąjį įnašą gimnazijos pastogei

§ 200,-- arba DM 835,86

Algimantas Zailskas, Cicero, Ill., paaukojo Gimnazijos Namams § 50,--. Šią sumą, kartu su kitomis aukomis: Štangenbergy šeimos § 5,-- vietoj gėlių pulk. Jurgio Bobelio prisiminimui ir Marijos Gylienės § 1,--, persiuntė nuoširdi lietuvių jaunimo globėja, ponja O. Zailskienė, įnešdama tą sumą Cicero Lietuvių Bendruomenės įnašo § 1.300,-- papildymui. Tuo būdu gauta

§ 56,-- arba DM 232,52

Pažymėtina, kad ponja Zailskienė, vadovaudama 179-tam Rėmėjų Būreliui, ne tik skiria savo laiką ir jėgas paramai telkti, bet atsilikusių su mokėjimais būrelių narių įnašus papildo pati, paaukodama tuo būdu ir gimnazijos išlaikymui žymias sumas.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių spauda prašoma įdėti šį suinteresuotiems svarbų pranešimą:

Žemiau skelbiame tautiečių giminės ir artimieji prašomi kreiptis į Vokietijos Krašto Valdybą, pridėdant susirašinėjimui pašto kuponus.

Kauniečio, med. dr. Šiklauskos,
kauniečio Antano Nungaudos,
J. Sauratulevičiaus,
vilniečio, finansų m-jos valdininko Antanaičio,
ūkininko Kubiliaus /kurio tikslesnio apibūdinimo nėra/.

Kreiptis antrašu: Litauisches Zentralkomitee, Weinheim/B. Postfach 233.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PLB Didž. Britanijos Krašto Valdybos Pirmininko, p. M. Bajorino, pranešimas trečiame PLB Europos kraštų atstovų suvažiavime.

Didž. Britanijos lietuvių veiklai didžiausia kliūtis, gal kaip visur, yra pinigų stoka. Tai yra mūsų, Europos lietuvių nelaimė, kad dėl šios priežasties mes negalime atlikti tinkamai pareigų sau ir tautai.

Tiesa, žmonių pajėgos, daugeliui mūsų aktyviųjų veikėjų emigravus į užjūrius, irgi yra labai sumažėjusios, tačiau tas trūkumas nėra toks spaudžiantis kaip lešų stoka.

Dar esant didesniai skaičiui lietuvių, bendruomenė suspėjo įsigyti Londone Lietuvių Namus, lietuviškos veiklos centrą ir "Nidos" spaustuvę, dėl kurios tačiau gerokai išsiskolinta. Šitos skolos dabar yra mums sunki našta, tuo labiau, kad spaustuvė dar nėra gavusi visų pinigų už pereinamąjį metų "Europos Lietuvio" spausdinimą.

Be abejo, ir kitos Europos lietuvių bendruomenės turi sunkumų veiklos palaikymui dėl lešų stokos, ir negali tinkamai atlikti savo pareigų Tautai svarbiuose pasaulio politikos centruose čia Europoje. Mūsų finansiniai sunkumai turėtų būti sprendžiami pasauliniu mastu ir noriu tikėti, kad Europos lietuvių bendruomenių išdas greitu laiku taps realybe ir kad jo pajamos nepriklausys vien nuo Europos lietuvių įnašų.

Organizacija. Didž. Britanijos Lietuvių Bendruomenė yra sudaryta ne iš pavienių asmenų, bet iš tame krašte veikiančių 17 organizacijų /visuomeninių, kultūrinių, profesinių, sporto ir pan./, kurios yra Bendruomenės nariai. Organizacijos moka Krašto Valdybai nario mokesčių po 6 penus nuo nario per metus.

Bendruomenei priklauso apie 1500 lietuvių. Krašto Valdybos pajamų apie 35-40 svarų per metus jos vidaus veiklai užtenka. Kada Krašto Valdyba imasi atlikti kokį specialų uždavinį, ji lešas gauna iš savo narių ar tam reikalui surinktų aukų. Krašto Valdyba kiekvienais metais padeda suorganizuoti skautų ir jaunimo vasaros stovyklą, ruošiasi steigti vargo mokyklą Londone, kviečia organizacijų valdybų posėdžius ir atstovauja Didž. Britanijos lietuvių tarptautiniuose lietuvių suėjimuose. Lietuvių reprezentaciją svetimtaučių tarpe vykdo Didž. Britanijos Lietuvių Sąjunga/DBLS/.

DBLS. Didžiausia ir aktyviausia lietuvių organizacija Britanijoje turi apie 40 skyrių su apie 1000 narių. Šiais skyriais remiasi didžiausia mūsų lietuviškos veiklos dalis. Patį Centro Valdyba Londone suruošė priėmimus /Kersteno atsilankymo proga/, suruošė Vasario 16-tos ir birželio įvykių minėjimus, vedė propagandą už Lietuvą ir santykiauja su svetimtaučių organizacijomis ir įstaigomis.

Propagandą vesti anglų tarpe yra labai sunku. Nors privačiai anglai mums rodo daug simpatijų, bet spauda ir visuomenė taikosi prie vyriausybės politikos, dabar apie tą reikalą kuo mažiau reklamuoti.

DBLS finansai dabar yra apgailėtinoj būklėj dėl išsiskolinimo, leidžiant "Europos Lietuvį". Sąjunga dabar neturi nė vieno apmokamo tarnautojo.

Kitos Londono organizacijos. Iš kitų Londone centrus turinčių organizacijų pažymėtini yra Sporto ir Socialinis Klūbas su 70 narių, Šv. Onos Draugija, įsisteigusi 1915 m., Lietuvos Rezistencinė Santarvė, leidžianti mėnesinį žurnalą "Santarvė", Lietuvių Klūbas,

- 8 -

veikia prie Lietuvių Namų, kuris rūpinasi Lietuvių Namuose ruošiamais parengimais ir "Londono Vaidila" - lietuvių meno sambūris.

Provincija. Didesniuose provincijos centruose, kur veikia DBLS skyriai, lietuviai turi savo klūbus. Veikia sporto klūbai, vargo mokyklos, chorai.

Škotija. Čia yra mažiau naujųjų ateivių ir gyvai tebeveikia senosios išsivijios lietuvių organizacijos, susibūrusios į vieną Škotijos Lietuvių Tarybą. Škotijos lietuviai gyvai remia ir palaiko lietuvišką veiklą. Leidžia savaitraštį "Išsivijų Draugą" ir veikia pajėgūs lietuvių chorai.

Didž. Britanijos lietuvių religinis gyvenimas. Londone yra lietuvių Sv. Kazimiero katalikų bažnyčia, kurią aptarnauja du kunigai-marijonai. Škotijoje irgi yra du kunigai. Lietuviai kunigai taip pat reziduoja Bradforde ir Manchestery. Visi kunigai, kiek pajėgia, aplanko ir kitas lietuvių kolonijas.

Londone taip pat veikia Lietuvos Pasiuntinybė.

Įsikūrimas. Lietuviai yra gana patenkinamai įsikūrę. Yra labai sunku gauti darbo savo specialybėse ir dauguma lietuvių tebedirba fabrikuose, anglių kasyklose ir žemės ūkyje. Yra nemažai turinčių savus namus, kiti jau verčiasi savarankiškai - turi fabrikėlius, krautuves, siuvyklas. Praktiškų profesijų asmenys, kaip inžinieriai ir gydytojai, dirba savo profesijoje.

Yra nemalonu pastebėti, kad su įsikūrimu ir gyvenimo sąlygų pagerėjimu, lietuviška veikla nukenčia. Emigracija į Ameriką ir Kanadą vis dar tebeina. Į ten traukia didesni uždarbiai, o prie Anglijos riša labai gera socialinė apsauga, kurios pagalba gydymas namie ar ligoninėj nieko nekainuoja, neskaitant visų kitų pašalpų bei lengvatų.

Švietimas ir lietuviybės palaikymas. Ši sritis kelia didžiausio susirūpinimo ir labai sunku rasti patenkinama išėjis. Veikia kelios vargo mokyklos, kur yra koncentruotas lietuvių šeimų gyvenimas, bet vis daugiau lietuvių išsiskirsto pavieniui ir pasidaro labai sunku vaikus suburti į mokyklas.

Džiugu, kad Britanijos lietuviai skaito laikraštį ir noriai perka lietuviškas knygas. Iš apie 3000 lietuvių, apie 1000 skaito savo laikraštį.

Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Tai ekonominė organizacija, kuri sudaro materialinį pagrindą, ant kurio lietuviška veikla D. Britanijoje vystosi. L. N. Akc. B-vė buvo sukurta pačių lietuvių sudėtais pinigais, jos kapitalas siekia virš 7000 svarų. B-vė savo nuosavybėj turi Lietuvių Namus, nuosavą spaustuvę "Nida". Prie spaustuvės veikia Nidos Knygų Klūbas. Lietuvių Namų B-vė dabar leidžia "Europos Lietuvį".

Bendros pastabos. DBLB-nės Krašto Valdybą sudaro: M. Bajorinas - pirm., V. Strimas - sekr. ir P. Bulaitis - išd. Tarybos pirmininku yra kun. Gutauskas ir sekr. J. Vilčinskas.